

Toelichting door woordvoerder van ZOA over herkomst zalm en chocolade van de ZOA Zalm actie. Een betere wereld begint inderdaad bij de keuzes in ons eigen consumptiepatroon. En dat heeft ook te maken met de ellende in de wereld waar ZOA dagelijks mee geconfronteerd wordt. Een tijd terug heb ik dat ook een keer verwoord in een [opinieartikel in het Nederlands Dagblad](#).

Ik zal me er niet makkelijk van afmaken, maar feitelijk is dit geen actie van ZOA. We hebben een aantal ondernemersgroepen die projecten in een bepaald land steunen. De ondernemersgroep Burundi heeft deze actie opgezet om geld te werven voor 'hun' projecten in Burundi. Er zijn allerlei particulieren, scholen, kerken en ondernemers die acties op touw zetten om geld in te zamelen voor ZOA. Hoe ze dat doen staat iedereen vrij, dat kunnen en willen we niet controleren.

In dit geval heb ik wel een en ander uitgezocht. Het is ook in ons belang dat onze naam niet gebruikt wordt om 'foute' producten te verkopen. De aangeboden zalm is gekweekt in Noorwegen onder het ASC-keurmerk. De vis wordt gehouden in oceaankooien, waarbij men rekening houdt met afstand tot migratiestromen van wilde zalmen en rivierlopen. In Noorwegen is het verplicht dat gekweekte zalm wordt verdoofd voordat deze wordt geslacht.

Dan de Droste chocolade. Deze is niet Fairtrade maar heeft wel het RFA keurmerk, wat staat voor Rainforest Alliance. Op de [site](#) staat: *The Rainforest Alliance is an international non-profit organization working at the intersection of business, agriculture, and forests to make responsible business the new normal. We are building an alliance to protect forests, improve the livelihoods of farmers and forest communities, promote their human rights, and help them mitigate and adapt to the climate crisis.* Dit zijn thema's die ook in het werk van ZOA een grote rol spelen. En op [keurmerkenwijzer.nl](#): *Het keurmerk (RFA) stelt ook sociale eisen, zoals dat een verplichte financiële vergoeding betaald wordt aan producenten van cacao bovenop de marktprijs. Daarnaast helpt het programma producenten en bedrijven de kloof tot een leefbaar inkomen (voor producenten) en leefbaar loon (voor arbeiders) te ontdekken en te overbruggen. Er zijn eisen conform de bepalingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) van de VN, zoals een verbod op kinder-, dwangarbeid en discriminatie, en het garanderen van vakbondsvrijheid en een veilige werkomgeving.*